

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 4C/389/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815210028
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2016:8815210028.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, proti žalovanému: S. H., J.. XX.X.XXXX, G. XXX XX L. XXX, o zaplatenie 1554,89 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalobu žalobcu **z a m i e t a**.

Žalovanému náhradu trov konania **nepriznáva**.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 27.10.2015 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 1554,89 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05% zo sumy 1554,89 eur od 16.9.2015 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola dňa 22.8.2008 uzatvorená zmluva o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty I., M..N.. (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému kreditnú kartu, ku ktorej viedol účet č. XXXXXXXX. Žalovanému bol poskytnutý úver s dohodnutým úrokom vo výške 22,80 %. Ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mal žalovaný schválený úverový rámec vo výške 750,- eur a bol povinný žalobcovi platiť štandardnú mesačnú splátku vo výške 25,- eur. V zmysle ustanovenia § 39 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov Banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné viesť obchodnú knihu, ktorou sa na účely toho zákona rozumie obchodná kniha podľa osobitného predpisu. Banka je povinná v zmysle zákona o bankách a opatrenia Národnej banky Slovenska zo dňa 16.1.2004 o primeranosti vlastných zdrojov financovania bánk (uverejnené v Zbierke zákonov pod číslom 36/2004 Z. z.) viesť a evidovať vybrané pozície a obchody v bankovej knihe. V zmysle zmluvne dohodnutých podmienok správca do 5 pracovných dní po skončení príslušného mesiaca vystaví a odošle klientovi informáciu z informačného systému banky („výpis z bankovej knihy“) o obratoch, ktorá obsahuje okrem iných údajov aj rozpis transakcií, rozpis všetkých poplatkov a úrokov spojených so správou a používaním kreditnej karty a čerpaním a splácaním poskytnutého úverového rámca, výšku povinnej splátky, účet, v prospech ktorého má byť povinná splátka uhradená a dátum splatnosti tejto splátky. Táto listina je vyhotovená z bankového informačného systému v súlade s Metodickým usmernením č. 7/2004 Úseku bankového dohľadu Národnej banky Slovenska. Klient automaticky potvrdzuje informáciu o obratoch, ak do 15 dní odo dňa vystavenia nedoručí správcovi písomnú reklamáciu. Reklamovanie transakcie nezavaruje klienta povinnosti uhradiť povinnú splátku do dňa splatnosti tejto splátky uvedenej v informácii o obratoch. Dlhý zostatok je celkový debetný zostatok na kartovom účte po zaúčtovaní transakcií, úrokov a poplatkov spojených so správou a používaním karty, vrátane kompenzácie poistného plateného bankou v súvislosti s poistením. Posledný kalendárny deň v mesiaci je kartový účet zaťažovaný úrokmi vypočítanými štandardnou úrokovou sadzbou a úrokmi vypočítanými sankčnou úrokovou sadzbou, prípadne je v jeho prospech pripísaný úrok v dôsledku

kreditného zostatku na kartovom účte. V zmysle zmluvne dohodnutých podmienok je dňom splatnosti deň, ktorý je uvedený vo výpise. Žalovaný si neplnil svoje povinnosti vyplývajúce mu zo Zmluvy a jeho platobnú disciplínu sa nepodarilo obnoviť ani po viacerých pokusoch žalobcu. Pred odstúpením na vymáhanie žalobca vystavil ku dňu 10.9.2015 nový výpis z bankovej knihy s konečným stavom ku dňu 31.8.2015 obsahujúci súhrn debetných položiek a to istiny, poplatkov, sankčného úroku, a štandardného úroku s prihliadnutím na vykonané úhrady žalovaného s konečným zostatkom na úhradu vo výške 1554,89 eur. Žalovaný si nesplnil povinnosť uhradiť svoj peňažný záväzok v lehote splatnosti určenej vo výpise z bankovej knihy s konečným stavom ku dňu 31.8.2015, t.j. v lehote splatnosti do dňa 15.9.2015.

Žalovaný sa k žalobe žalobcu nevyjadril.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to Žiadosťou o aktiváciu G. Y. zo dňa 22.8.2008, Žiadosťou o doplnenie chýbajúcich údajov zo dňa 21.8.2008, Obchodnými podmienkami pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných I. Ú. G., M..N.. v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., Výpisom z G. Y., písomnými podaniami žalobcu zo dňa 6.5.2016 a dňa 17.6.2016, vyhlásením o mimoriadnej splatnosti dlžného zostatku zo dňa 9.11.2012 a Cenníkom I., M..N.. a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

V priebehu konania podal pôvodný žalobca na tunajší súd návrh na zmenu účastníka na strane žalobcu. Súd uznesením zo dňa 17.2.2016 č.k. 4C/389/2015-35 pripustil, aby do konania namiesto pôvodného žalobcu: I. Ú.I. G., M..N., N. N. S. J. X, XXX XX G., F.: XX XXX XXX, vstúpil ako nový žalobca: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803.

Pôvodný veriteľ I., M.. N.. a žalovaný ako klient uzatvorili dňa 22.8.2008 Zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty I.,M..N.. vydávanej v spolupráci s CFH, tak ako to vyplýva zo žiadosti o aktiváciu G. Y.. Touto zmluvou sa veriteľ zaviazal poskytnúť žalovanému pôžičkovú kartu s úverovým rámcom 298,75 eur (9. 000,- Sk), pričom bola dohodnutá pevná mesačná splátka vo výške 9,96 eur (300,- Sk). Žalovaný podpisom tejto žiadosti prehlásil, že sa oboznámil s a) Obchodnými podmienkami, ktoré sú súčasťou tejto žiadosti, súhlasila s nimi a zaviazala sa ich dodržiavať, b) Cenníkom, Štandardnou úrokovou sadzbou a Sankčnou úrokovou sadzbou a c) zmluvnými podmienkami prostredníctvom Formulára o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere (čl. VI bod 4 žiadosti). Prijatím a schválením žiadosti zo strany I., M..N.. sa táto žiadosť stáva zmluvou o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty I.,M..N.. vydávanej v spolupráci s CFH (čl. VI. bod 12).

Podľa Článku II. bod 4. Obchodných podmienok pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydaných I., M..N.. v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., (ďalej len „Obchodné podmienky“), vydanie hlavnej karty je podmienené schválením žiadosti bankou a stanovením úverového rámca a mesačnej splátky.

V zmysle Článku III. bod 10. Obchodných podmienok, platnosť karty končí v posledný deň kalendárneho mesiaca vyznačeného na karte alebo jej zrušením. Spolu s vydaním hlavnej karty banka automaticky otvára kartový účet.

Podľa Článku IV. bod 17. Obchodných podmienok, pri bezhotovostnej platbe za tovar a služby u obchodníka a pri výbere hotovosti sa držiteľ karty identifikuje pomocou PIN.

V zmysle Článku IV. bod 18. Obchodných podmienok držiteľ karty je oprávnený čerpať kartou peňažné prostriedky do výšky maximálneho denného limitu čerpania kartou, maximálne od výšky nevyčerpaného úverového rámca.

Ako sa uvádza v Článku V. bod. 24. Obchodných podmienok, všetky transakcie hlavnou a dodatkov kartou sú záúčtované bankou na ťarchu kartového účtu v deň obdržania avíza o záväzku.

Podľa Článku XIII. bod 77. Obchodných podmienok, zmluva a všetky právne vzťahy z nej vyplývajúce a s ňou súvisiace sa spravujú právnym poriadkom Slovenskej republiky a komunikácia medzi Bankou, Správcom a Klientom prebieha v slovenskom jazyku. Zmluva medzi Klientom a Bankou uzatváraná podľa týchto Obchodných podmienok je zmluvou o úvere podľa §497 a nasl. Obchodného zákonníka, na ktorú sa primerane vzťahujú špecifické ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch

a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov.

Z predloženého výpisu z G. Y. za obdobie od 1.1.2009 do 31.8.2015 je zrejmé, že žalovaný v uvedenom období nečerpal žiadnu sumu, boli mu iba účtované jednotlivé poplatky. Zároveň v uvedenom období žalovaný uhradil žalobcovi spolu sumu 453,68 eur.

Vo svojom písomnom podaní zo dňa 6.5.2016 žalobca uviedol, že o štandardný úrok a sankčné úroky sú špecifikované v Obchodných podmienkach, konkrétne v časti „Vymedzenie pojmov“ nasledovne: „Sankčná úroková sadzba znamená výšku úrokov z omeškania stanovenú podľa vykonávacieho predpisu, o ktorú sa zvyšuje Štandardná úroková sadzba, a ktorou sa denne úročí pohľadávka po lehote splatnosti.“ Štandardná úroková sadzba bola stanovená v zmysle Cenníka I., M..N.. pre produkty vydávané v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. vo výške 22,80 % ročne. Sankčná úroková sadzba bola stanovená v zmysle Cenníka I., M..N.. pre produkty vydávané v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. vo výške stanovenej nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. Žalovaný hrubo porušil platobnú disciplínu, keď neuhrádzal riadne a včas pravidelné dohodnuté splátky. Žalobca tak pristúpil v zmysle obchodných podmienok k Vyhláseniu predčasnej splatnosti dlžného zostatku zo dňa 2.11.2012. Vyhlásením predčasnej splatnosti dlžného zostatku sa jednotlivé poplatky, úroky a debetné transakcie odporcu účtované do vyhlásenia predčasnej splatnosti stali okamžite splatné. Žalovanému boli účtované poplatky v zmysle bodu VI Obchodných podmienok pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydaných I., M..N.. v spolupráci so spoločnosťou CFH, a.s. Dňa 22.8.2008 pôvodný veriteľ uzatvoril so žalovaným Zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty I., M..N.. (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej pôvodný veriteľ poskytol žalovanému úverový rámec vo výške 298,75 eur (9 000,-Sk). Žalovaný sa zaviazal uhrádzať poskytnutý úver spolu s dohodnutými úrokmi formou pravidelných mesačných splátok vo výške 9,96 eur (300,-Sk). Žalovaný spolu uhradil sumu vo výške 713,64 eur.

Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 2.11.2012 vyhlásil okamžitú splatnosť celého dlžného zostatku vo výške 984,69 eur. Dlžný zostatok žiadal uhradiť do 10 dní od doručenia vyhlásenia.

Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (§ 497 Obchodného zákonníka).

V zmysle § 1 ods. 3 zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy zákon sa nevzťahuje ani na úver formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutý bankou iným spôsobom ako na kreditnú kartu; tým nie je dotknuté ustanovenie § 3 ods. 6.

Podľa § 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Ako vyplýva z § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

V zmysle § 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,

- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

V zmysle § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Z § 100 Občianskeho zákonníka je zjavné, že právo sa premĺči, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premĺčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premĺčania dovoľá, nemožno premĺčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premĺčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premĺčacej doby (podľa § 111 Občianskeho zákonníka).

V zmysle § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

V zmysle článku 3 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zjavná aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalým podmienkam: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené,

môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Súd mal za preukázané, že žalovaný prostredníctvom poskytnutej pôžičkovej karty vyčerpal finančné prostriedky v celkovej sume 298,75 eur a ďalej je nesporné, že žalovaný v prospech žalobcu následne jednotlivými splátkami uhradil sumu 713,64 eur, ako to vyplýva aj z predloženého splátkového kalendára.

Úver poskytnutý žalovanému súd považuje za bezúročný a bez poplatkov, nakoľko v zmluve o úvere absentovali obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 4 ods. 2 písm. j), a to údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov. Predmetná zmluva obsahuje iba údaj o tom, že žalovanému bol poskytnutý úverový rámec vo výške 9.000,- Sk, ktorý mal uhrádzať mesačnými splátkami po 300,- Sk a táto skutočnosť bola žalobcovi (jeho právnomu predchodcovi) pri uzatváraní zmluvy známa, preto mal žalobca určiť RPMN z poskytnutého úverového rámca pri uzatvorení zmluvy. Teda táto náležitosť v predmetnej zmluve chýba.

Uzavretá zmluva zároveň neobsahovala údaj o ročnej úrokovej sadzbe (§ 4 ods. 2 písm. h) zákona o spotrebiteľských úveroch).

Absenciu týchto náležitostí v zmluve zákon postihuje tým, že sa úver v zmysle § 4 ods. 3 a poukazom na § 4 ods. 2 písm. h) a tiež písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Nakoľko žalovaný vyčerpal finančné prostriedky v celkovej sume 298,75 eur a v prospech žalobcu následne jednotlivými splátkami uhradil sumu 713,64 eur, podľa názoru súdu žalovaný preplatil uhradenými splátkami sumu, ktorú bol povinný na základe predmetnej zmluvy zaplatiť. Žalobu žalobcu súd preto zamietol v celom rozsahu.

Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 14Co/78/2012 zo dňa 19.12.2012.

V danej súvislosti súd poukazuje aj na názor Krajského súdu v Prešove vyjadrený v odôvodnení uznesenia zo dňa 21.5.2013 sp.zn. 5Co/78/2013: „K odvolacej námietke žalobcu, že pri revolvingovom úvere nie je možné vopred určiť výšku ročnej percentuálnej miery nákladov, ako aj ďalšie údaje, závislé od výšky čerpanej sumy, pretože sa úver v rámci poskytnutého úverového rámca čerpá na základe vôle odporcu, a tým sa menia relevantné údaje pre výpočet RPMN, odvolací súd konštatuje, že túto námietku považuje za nedôvodnú v celom rozsahu. Zo spisu nepochybne vyplýva, že výška poskytnutého úveru bola vopred známa, o čom svedčí aj tvrdenie žalobcu v odvolaní (bod II., 3. odsek), že na základe uzavretej Zmluvy o RÚ poskytol žalobca žalovanej revolvingový úver s úverovým rámcom vo výške 1991,64 eur (pôvodne dohodnutý úverový rámec vo výške 30 000,- Sk bol na základ žalovanej zo dňa 26.02.2008 navýšený o 30 000,- Sk na konečnú sumu 60 000 Sk, t.j. 1.991,64 eur). V prípade revolvingového úveru v čase poskytnutia revolvingu sú známe všetky premenné, a teda nie je daná žiadna prekážka vypočítať ročnú percentuálnu mieru nákladov. Pri revolvingu je suma poskytovaného úveru známa, a túto v ustálenej výške poskytuje veriteľ, preto nemôže obstať tvrdenie žalobcu, že pri revolvingovom úvere výšku sumy určuje spotrebiteľ svojím úkonom.“

Súd taktiež poukazuje na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20Co/107/2013 zo dňa 27.03.2014, týkajúci sa obdobného prípadu. Možnosť dohody o RPMN aj v prípade revolvingového úveru konštatoval napr. aj Krajský súd v Žiline v rozhodnutí sp.zn. 5Co/60/2011 z 15.03.2011.

Zároveň je potrebné uviesť, že aktom, ktorý by žalovaného zaväzoval nie sú ani Obchodné podmienky, ktoré nie sú podpísané (§ 40 ods. 1, 3 OZ; porov. 2Cdo 245/2010) a navyše bez platnej inkorporačnej doložky (uvedená drobným písmom v čl. VI bode 4. úverovej zmluvy).

Všeobecné obchodné podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiať prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy. K drobnému písmu porov. nález I. ÚS 342/09 (ČR).

Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.), práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy.

V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi podmienkami písanými takmer nečitateľným drobným písmom tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu.

Neprijateľná inkorporačná doložka (čl. IV bod 4 zmluvy) v danom prípade nemohla privodiť ani viazanosť Obchodných podmienok pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných I. Ú. G., M..N.. v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. Uvedené platí aj pre Cenník, Štandardnú úrokovú sadzbu a Sankčnú úrokovú sadzbu a zmluvné podmienky prostredníctvom Formulára o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Žalobcovi preto vzniklo iba právo na zaplatenie nevrátených finančných prostriedkov poskytnutých žalovanému prostredníctvom pôžičkovej karty.

Žalobcovi nemohol vzniknúť ani nárok na zaplatenie úroku z úveru prípadne ďalších poplatkov. Neprijateľná inkorporačná doložka v danom prípade nemohla privodiť viazanosť Obchodných podmienok. Vyhlásenie neplatnej inkorporačnej doložky má rovnaký dopad, ako v prípade úroku z úveru aj vo vzťahu k ostatným poplatkom. Poplatky za vyhotovenie a zaslanie výpisu, z poplatku za spracovanie poštovej poukážky, za správu rizikovej pohľadávky, za znovu vydanie karty, za správu kartového účtu, za vymáhanie do vyhlásenia okamžitej splatnosti, za postúpenie pohľadávky na vymáhanie, za náklady z mandátnej správy pohľadávky, za bezhotovostný prevod obsiahnuté v Cenníku I., M..N.. sa v prípade neprijateľnej inkorporačnej doložky nestávajú súčasťou zmluvy. V samotnom formulári podpísanom žalovaným sa údaj o úroku z úveru prípadne ďalších poplatkoch nenachádza.

V zmysle § 4 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch tak od žalovanej nemôže žalobca požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, je potrebné v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (premlčanie, odstúpenie od zmluvy), na tieto vzťahy aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo.

Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti

občianskoprávne úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

Súd je toho názoru, že akékoľvek ustanovenie zmluvy zo dňa 28.1.2018, ktoré v rozpore s § 54 ods. 1 OZ zhoršuje postavenie žalovanej ako spotrebiteľa tým, že vylučuje použitie ust. Občianskeho zákonníka. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľov nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy, dvojaká právna úprava zmluvných pokút a pod). Vzhľadom na vyššie uvedené, nie je možné akceptovať, aby na inštitút ako je napríklad odstúpenie od zmluvy resp. premlčanie v typickej občianskoprávnej veci mala dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre spotrebiteľov výhodnejšia. V bežných medziľudských vzťahoch môže použitie podnikateľského práva na spotrebiteľský vzťah v rozpore s princípom právnej istoty a dôvery v objektívne právo narážať na predstavy spotrebiteľov, že na nich dopadá občianske právo a nie Obchodný zákonník.

V danej súvislosti súd poukazuje aj na názor vyslovený v napr. v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.9.2012 sp.zn. 20Co/35/2011, rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.09.2013 sp.zn. 1Co/95/2013.

Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.01.2014 sp.zn. 19Co/98/2013 „...aj keď je úverová zmluva absolútnym obchodom a je nutné na ňu aplikovať Obchodný zákonník, prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva, a teda že úprava Občianskeho zákonníka je pre nepodnikateľov výhodnejšia a obchodnoprávnu úpravu nemožno považovať za výhodnejšiu ani z pohľadu možnosti splácania úveru pri zachovaní zmluvy, keďže úprava zmluvnej klauzuly o odstúpení od zmluvy predpokladala zároveň zosplatenie úveru. Preto na predmetnú spotrebiteľskú vec v časti právneho úkonu - odstúpenie od zmluvy dopadá úprava občianskeho práva.“

Spotrebiteľia môžu právom očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú, pokiaľ sú nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka. Ide o jednostrannú kogentnosť ustanovení Občianskeho zákonníka v záujme vyššej ochrany pri štandardných typových zmluvách (porov. Kristián Csach, Štandardné zmluvy, Vydavateľstvá Aleš Čeněk).

V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.5.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom na uvedené je súd povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku.

Žalovaný mal úverový rámec vo výške 750 eur, ktorý čerpal zrejme jednorazovo v sume 298,75 eur, uhrádzať splátkami po 9,96 eur. Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže súd považoval zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov, žalovaný by predmetný úverový rámec splatil po tridsiatich mesiacoch. Ak bola prvá splátka splatná v mesiaci september 2008, posledná tridsiata splátka spotrebiteľského úveru by bola splatná v mesiaci február 2011. Všeobecná trojročná premlčacia doba by tak uplynula v mesiaci február 2014. Žaloba bola na súd podaná až v októbri 2015, preto je nárok žalobcu na všetky splátky poskytnutého úverového rámca premlčaný.

Do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, je potrebné začiatok plynutia premlčacej doby stanoviť v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Neskoršie vyhlásenie predčasnej splatnosti dlžného zostatku právnym predchodcom žalobcu dňa 2.11.2012 nemá vplyv na splátky, ktorých splatnosť nastala pred týmto vyhlásením.

Vzhľadom na uvedené, súd žalobu žalobcu zamietol v celom rozsahu.

Podľa § 137 zák. č. 99/1963 Zb. (Občiansky súdny poriadok v platnom znení, ďalej len „O.s.p.“), trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

V zmysle § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalovaný bol v konaní v plnom rozsahu úspešný, žiadne trovy konania mu však nevznikli, preto mu súd ani náhradu trov nepriznal.

Vzhľadom na uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.